

QORTI CIVILI PRIM' AWLA

S.T.O. PRIM IMHALLEF MARK CHETCUTI

IIIum il-Hamis, 14 ta' Jannar, 2021

Numru 20

Rikors Guramentat Nru. 784/2019

Terry Muscat

vs

Kummissjoni Dwar is-Servizz Pubbliku

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat tal-attur tat-12 ta' Awwissu, 2017 li jghid hekk:

1. Illi permezz ta' ittra datata 20 ta' Dicembru 2018 (Dokument TM1) l-esponenti ghamel talba ndirizzata lil Espedito Grech. fl-Ufficcju tal-Prim Ministru jitlob li jigi reintegrat lura fis-servizz pubbliku wara li huwa kien gie misjub hati b'sentenza moghtija fit-23 ta' Frar 2017 mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Dokument TM2) ghall-liema huwa fis-sebgha ta' Frar 2019 rcieva ittra minghand I-Ufficcju tal-Prim Ministru (Re-Employment and Re-Instatement Committee) li fiha huwa gie infurmat li t-talba minnu mresqa ma gietx accettat.
2. Illi permezz ta' ittra datata 14 ta' Frar 2019 (Dokument TM3) l-esponent ressaq talba ghal appell lill-Kummissjoni Dwar is-Servizz Pubbliku sabiex d-decizjoni imsemmija fl-ittra tas-7 ta, Frar 2017 tigi revokata u fl-istess appell huwa talab espressament li jinghata l-fakulta li jidher quddiem l-istess Kummissjoni Dwar is-Servizz Pubbliku biex jittratta ahjar l-kaz.
3. Illi minghajr ebda notifika ohra fl-14 ta'Marzu 2019 (Dokument TM4) huwa rcieva ittra fejn I-Kummissjoni dehrilha li fic-cirkos anzr kollha tal-kaz id-decizjoni tal-Kumitat kienet wahda gusta u ghalhekk cahdet l-appell minnu mressaq.

4. Illi fil-process li wassal ghal din id-decizjoni, l-esponenti ma inghatax l-opportunita sabiex jiddefendi lilu nnifsu minkejja li kjarament oggezzjona ghaliha u talab li jesponi b'trattazzjoni quddiem l-imsemmija u dan sehh bi pregudizzju għad-dritt għal smigh xieraq , u li għalhekk wassal ghall-ksur tal-principju guridiku ta' audi alteram partem.

5. Illi l-esponenti ppresenta fl-14 ta' Gunju 2019 rikors kostituzzjonali fl-ismijiet (Rik. Kost. 98/2019GM) Terry Muscat (K.I. 543971M) vs Avukat Generari u Kummissjoni Dwar is-Servizz Pubbliku f'liema proceduri gie sollevat li permezz ta' sentenza mogħtija mill-Qorti Kostituzzjonali fit-12 ta' Lulju 2019 fl-ismijiet Rosaria Borg Busuttil vs Onor. prim Ministru et gie deciz li huwa rimedju ordinarju li għandu jigi segwit f'dawn il-proceduri ai termini tal-artikolu 469A tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili.

Raguni.

6. Illi l-esponenti ma għandux ebda rimedju iehor salv li jirrikorri quddiem dawn l-Qrati.

Talbiet

Għaldaqstant l-esponenti umilment jitlob li din l-Onorabbli Qorti

1. tiddikjara u tiddeciedi li kien hemm vjolazzjoni tal-artikolu 469A tal-Kodici ta' organizzazzjoni u Procedura Civili Kapitolu Tnax tal-Ligijiet ta' Malta senjatament u partikolarmen li l-intimati vjolaw l-principji tal-gustizzja naturali taht is-subartikolu A(1)(ii)

2. thassar u tirrevoka konsegwentement d-decizjoni meħuda mill-imsemmija intimati li giet notifikata lill-esponenti permezz ta' ittra datata 14 ta' Marzu 2019.

3. tordna li l-imsemmija intimati jigu kundannati biex jisimghu mill-gdid il-kaz tal-esponenti kif talab fl-ittra tieghu datata 14 ta' Frar 2019.

Bl-ispejjez u b'riserva għal dawk tar-rikors kostituzzjonali Rik. Kost. 98/2019GM kontra l-intimati.

Rat ir-risposta guramentata tal-Kummissjoni Dwar is-Servizz Pubbliku li tħid hekk:

1. Illi preliminarjament, l-azzjoni hija mankanti minn fondament guridiku u tmur espressament kontra dak li huwa stipulat fl-Artikolu 115 tal-Kostituzzjoni billi hija direttu sabiex tissindaka allegat agir magħmul mill-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku meta l-agir tal-Kummissjoni f'materja bhal din mħuwiex sindakabbli;

2. Illi frl-mertu u mingħajr pregudizzju għas-suespost, l-esponenti ikkointesta t-talbiet tar-rikorrenti bhala nfondati fil-fid-dritt stante li ma sar xejn minnha illi jista' legalment jattira l-htiega ta' revizjoni da parti tal-Qorti;

3. Illi subordinatament u mingħajr pregudizzju għas-suespost, l-esponenti tirrespingi l-allegazzjoruliet kollha tar-rikorrenti u dan peress li hija dejjem aggixxiet skont id-dettami tal-ligi u entro l-parametri tal-istess ligi u regolamenti vigenti kif ukoll dejjem osservat l-principji tal-gustizzja naturali jew htigjiet procedurali mandatorji fit-twettiq tal-egħmil tagħha u fid-deliberazzjonijiet magħmul minnha qabel dwar dak l-egħmil;

4. Illi l-principju tal-audi alteram partem ma jfissirx li l-parti milquta trid bilfors tinstema' oralment, izda jfisser li tinghata l-opportunita tressaq il-kaz tagħha. Hekk gara fl-kaz odjern, ir-rikorrenti appella u ta r-ragunijiet dettaljati tieghu bil-miktub fil-istess appell bil-konsegwenza li bl-ebda tigbid tal-immaginazzjoni ma jista' jinghad li r-rikorrenti sofra xi ksur tal-principju audi alteram partem.

Illi huwa principju assodat li fil-livell ta' appell u ciee ta' revizjoni fejn mhuwiex koncess li jinstemghu provi godda izda l-iskrutinju huwa limitat sabiex jigi deciz jekk revizjoni tas-sentenza appellata hijiex gustifikata, l-ghoti ta' udjenza orali jista' jigi ristrett u dan stante li l-funzjoni ta' qorti jew entita ta' revizjoni hija cirkoskritta sabiex tistħarreg abbażzi ta' dak li jkun sar fl-ewwel process, id-decizjoni li tkun ingħatat kif ukoll l-aggravji u ciee r-ragunijiet ghalfen fil-fehma tal-appellant għandha tintlaqa' talba ta' revizjoni.

Illi l-fatt li udjenza orali ma tingħatax bl-ebda mod ma jfisser li jkunu gew vjolati l-principji ta' gustizzja naturali u dan stante mill-ezami tal-appell li għamel ir-rikorrenti jirrizulta ampjament lis-sottomissjonijet u l-aggravji tar-rikorrenti huma spjegati b'mod mirqum fit-talba tieghu tal-appell u meta wieħed jikkunsidra dan fil-kwadru li qot ta' revizjoni hija preklusa milli tisma' provi godda jwassal ghall-konsegwenza naturali li fl-ebda waqt ma jista' jinghad li b'xi mod gew miksura jew vjolati l-principji ta' gustizzja naturali kif allegat mir-rikorrenti. Ghall-kuntrarju, l-aggravji tar-rikorrenti gew kunsidrati funditus mill-Kummissjoni esponenti tant hu hekk li d-decizjoni tal-Kummissjoni tikkontjeni l-motivazzjoni li wasluha għad-decizjoni u li anke minn qari superficiali tal-istess jirrizulta li l-Kummissjoni ikkunsidrat dak kollu li tqajjem fl-appell tar-rikorrenti u ndirizza l-aggravji kollha hekk imqajjma minnu;

5. Salv eccezzjonijiet ulterjuri;

6. Bl-ispejjez.

Rat l-atti u n-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet;

Rat li l-kawza thalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat

Din hi azzjoni ta' stħarrig gudizjarju ai termini tal-artikolu 469A(1)(b)(ii) tal-Kap. 12. Fil-qosor l-attur qed jilmenta li ma nghatax fair hearing u inkiser id-dritt tal-audi alteram partem billi ma thallieej jiddefendi lilu infisu quddiem il-Kummissjoni Dwar is-Servizz Pubbliku billi fl-appell li ressaq quddiemhom mid-decizjoni tal-Ufficju tal-Prim Minnistru (re-Employment and Re-Instatement Committee) ma thallieej li jagħmel trattazzjoni orali nonostante talba tieghu għal dan il-ghan.

Il-fatti li taw lok għal din il-vertenza kien għix. L-attur kien gie sospiz mill-impiieg tieghu fl-2012 wara li gie mixli fil-Qorti b'pussess u traffikar tad-droga. Wara li

instab hati tal-akkuzi kien gie ikkundannat ghal 21 xahar habs effettiv, liema kundanna giet konfermata mill-Qorti tal-Appell Kriminali. Fl-2017 il-Kummissjoni Dwar is-Servizz Pubbliku ikkunsidrat li l-attur kellu jitkecca mil-impieg. Wara li nghata l-opportunita biex jagħmel is-sottomissjonijet tieghu, il-Kummissjoni għas-Servizz Pubbliku irrikmandat lil Prim Ministru li l-attur jitkecca u din ir-rakkomandazzjoni giet accettata mil-Prim Ministru fil-11 ta' Mejju 2017. F'Dicembru 2018 l-attur talab li jigi reintegrit fis-servizz pubbliku u dan skont procedura quddiem ir-Re-Employment and Re-Instatement Committee u fis-7 ta' Frar 2019 gie infurmat li t-talba tieghu ma gietx milqugħha skont paragrafu 6.15.1(i)(b) tal-Manual on Resourcing Policies and Procedures li tispecifika li persuni misjuba hatja fost l-ohrajn ta' traffikar ta' droga ma jīgux kunsidrati għal re-integrazzjoni fis-servizz pubbliku. F'din id-deċizjoni gie konsultat ukoll il-Ministru tal-Intern fejn kien qabel impjegat l-attur li wera li ma kienx tal-fehma li jīgħi reintegrit. L-attur appella minn din id-deċizjoni quddiem il-Kummissjoni Dwar is-Servizz Pubbliku fl-14 ta' Frar 2019. Il-Kummissjoni intalbet mil-avukat tal-attur li tisma sottomissjonijiet verbali. Pero il-Kummissjoni wara li talbet il-veduti tar-Re-Employment Committee ma dehrilhiex li kien hemm htiega ta' dan peress li l-Manual fuq imsemmi kien car u skjett fuq kwistjoni bhal din u persuna misjuba hatja ta' traffikar ta' droga ma jistax jīgħi kunsidrat għal reintegrazzjoni.

Il-Kummissjoni laqghet għal din il-kawza billi preliminarjament sostniet li l-artikolu 115 tal-Kostituzzjoni teskludi sindakabilita tal-agħir tal-Kummissjoni f'materja bhal din. Fil-mertu tishaq li hi agixxiet skont il-parametri tal-ligi. L-attur kellu d-dritt li jagħmel appell bil-miktub kif fil-fatt għamel pero ma hemm ebda dritt li jinstema oralment ukoll. Il-Kummissjoni bhala organu revizur f'dan il-kaz ma tismax provi godda izd tqis jekk id-deċizjoni appellata hiex gustifikata.

Ma hemm ebda nuqqas ta' qbil dwar il-fatti. In-nuqqas ta' qbil jikkonsisti biss fl-allegazzjoni magħmula mil-attur, pern uniku u centrali f'din il-kawza, li ma thalliekk jagħmel sottomissjonijiet orali fl-appell quddiem il-Kummissjoni u skont l-attur dan nehhielu d-dritt li jiddefendi ruhu u għalhekk seħħet vjolazzjoni ai termini tal-artikolu 469A(1)(b)(ii).

Eccezzjoni tal-konvenuta li l-agir tal-Kummissjoni mhix sindikabbi a bazi tal-artikolu 115 tal-Kostituzzjoni

Dan l-artikolu jghid hekk:

115. Il-kwistjoni jekk –

- (a) il-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku tkunx qdiet validament xi funzjoni moghtija lilha bi jew skont din il-Kostituzzjoni;
 - (b) xi membru tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku jew xi ufficial pubbliku jew awtorità ohra tkunx qdiet validament xi funzjoni delegata lil dak il-membru, ufficial pubbliku jew awtorità bis-sahha taddisposizzjonijiet tas-subartikolu (1) tal-artikolu 110 ta' din il-Kostituzzjoni; jew
 - (c) xi membru tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku jew xi ufficial pubbliku jew awtorità ohra tkunx qdiet validament xi funzjoni ohra dwar ix-xogħol tal-Kummissjoni jew dwar xi funzjoni bhal dik kif hija msemmija fil-paragrafu ta' qabel dan,
- ma għandhiex tigi ezaminata minn ebda qorti.

Il-Qorti tirreferi għas-sentenza fl-ismijiet **Nutar Marilena Cristina noe vs Kummissjoni Dwar is-Servizz Pubbliku**, (App 29/11/2019) li segwiet diversi sentenzi precedenti fuq il-materja fejn jingħad testwalment u għar-ragunijiet hemm imsemmija illi

Illi dawn il-konsiderazzjonijiet jghoddu wkoll b'mod izjed partikolari f'dan il-kaz fejn l-istħarrig qiegħed jħtalab li jsir fir-rigward tal-KSP li, kif inhu stabilit fil-Kostituzzjoni tar-Repubblika ta' Malta, m'hijex suggetta ghall-ezami minn ebda qorti fuq kwestjoni dwar jekk qdietx validament xi funzjoni moghtija lilha bi jew skond l-istess Kostituzzjoni (Art. 115(a) tal-Kostituzzjoni). Xieraq jingħad, izda, li l-istess Kummissjoni mhijiex għal kollox mehlusa mill-istħarrig gudizzjarju f'certi kazijiet, kemm jekk l-ilmenti allegati jkunu jikkonsitu fi ksur ta' xi jedd fundamentali tal-bniedem (Ara, b'ezempju, Galea vs Chairman tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku et, Kost. 21.1.1985 Kollez. Vol: LXIX.i.1), u kif ukoll "fuq livell amministrattiv" ta'stħarriz gudizzjarju fic-cirkostanzi mahsuba fl-artikolu 469A(1)(b). (Ara, b'ezempju, Charles Mattocks vs Dr. Anthony Gruppetta noe et, App. 27.6.2008; Ivan Portelli vs Il-Prim Ministro et, App. 6.9.2010; Grace Sacco vs Onor. Prim Ministro et, Kost. 17.9.2013).

Fil-dawl tal-kazistika pacifika f'din il-materja u tenut kont tal-ilment li ma nghatax smigh xieraq l-eccezzjoni qed tigi michuda.

Eccezzjoni tal-konvenuta li ma kisret ebda principju ta' gustizzja naturali

L-ilment tal-attur hu limitat ghall-appell li sar quddiem il-Kummissjoni Dwar is-Servizz Pubbliku wara li t-talba tieghu għal reemployment/reinstatement fis-servizz pubbliku in segwitu għat-tkeċċija tieghu mis-servizz giet michuda mil-Kumitat appuntat mill-

ufficcju tal-Prim Miinistru appozitament ghal dan l-iskop. Il-lanjanza tieghu hi specifika cioe li ma nghatax dritt li jaghmel sottomissjonijiet orali quddiem il-Kummissjoni u ghalhekk inkiser id-dritt tieghu ta' audi alteram partem.

Il-Qorti tirreferi ghal Public Service Management Code u l-manwali mahruga tahtu li skont id-Direttiva I tal-5 ta' Marzu 2010 u l-emenda ghaliha fit-3 ta' Novembru 2016, il-manwali tqiesu bhala direttivi fihom infushom. Id-Direttivi jorbtu l-ufficjali pubblici kollha u l-PSMC hu enforzabbli in forza tal-artikolu 15(2) tal-Public Administration Act.

Maghdud dan il-Qorti tqis il-manwal specifiku li wassal ghal din il-vertenza cioe l- Manual on Resourcing Policies and Procedures bhala l-fonti li minnu trid tigi kunsidrata in primis il-kwistjoni odjerna. Hu stabbilit illi l-Kumitat li ha d-decizjoni li tichad it-talba tal-attur ghal reintegrazzjoni kien car fid-decizjoni tieghu komunikata lil attur cioe illi l-artikolu 6.15(1)(b) tal-Manual kien jeskludi reintegrazzjoni f'kaz ta' persuna misjuba hatja ta' reat ta' traffikar ta' drogi. Din l-istess raguni kienet li xprunat lil Kummissjoni li tichad l-appell tal-attur.

L-attur isostni li nonostante dan id-divjet, kellu d-dritt michud lilu li jaghmel trattazzjoni orali quddiem il-Kummissjoni. Din il-Qorti ma taqbilx mal-attur li l-fatt li ma giex moghti lilu fakulta (mhux dritt) li jitrattha l-appell oralment, gie michud lilu d-dritt ta' smigh cioe audi alteram partem. Hu inghata, skont il-manwal fuq riferit, id-dritt li jappella. L-istess manwal ma jimponi ebda obbligu ta' smigh orali ta' appell. L-artikolu 6.2.5. jghid biss li persuna għandha dritt tappella fi zmien ghaxart ijiem quddiem il-PSC mid-decizjoni tal-Kumitat u illi testwalment 'The PSC shall deal with the appeal at its own discretion and on the merits of the particular case'.

Issa hu minnu illi l-PSC trid xorta tadopera l-principji ta' gustizzja naturali fl-operat tagħha pero dan ma jfissirx li n-nuqqas ta' permess ta' trattazzjoni orali meħuda wahedha tnaqqas jew tneħhi d-dritt tal-attur li jinstema. Kif jghidu **Wade and Forsyth, Administrative Law** (Oxford University Press, 11th Ed p 421) dwar il-principju ta' fair hearing:

it must be a flexible principle. The judges, anxious as always to preseve some freedom of manoevre, emphasise that 'it is not possible to lay down

rigid rules as to when the principles of natural justice are to apply: nor as to their scope and extent. Everything depends on the subject-matter.' Their application, resting as it does upon statutory implication, must always be in conformity with the scheme of the Act and with the subject-matter of the case. 'In the application of the concept of fair play there must be real flexibility.' There must also have been some real prejudice to the complainant: there is no such thing as a merely technical infringement of natural justice.

Kif intqal fis-sentenza A & J Ta' Miema Ltd vs Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud (PA Kost 14/10/2004), kien ipprecizat li

ovvjament, il-principju audi alteram partem, ma jfissirx li l-parti milquta trid bil-fors tinstema', izda li tinghata l-opportunita' tressaq il-kaz tagħha.

F'dan il-kaz jirrizulta b'mod car lil Qorti illi l-attur ressaq l-appell tieghu lil Kummissjoni minghajr ma irribatta r-regoli li bihom kien marbut il-Kumitat li ta d-decizjoni ta' rifjut ta' riintegrazzjoni li kienu jeskludi b'mod absolut bla ebda eccezzjoni riintegrazzjoni wara sejbien ta' htija ta' traffikar ta' drogi (regola 6.15.1 tal-Manual on Resourcing). Din kienet ir-raguni li ghaliha l-Kumitat u wara l-PSC hadu d-decizjoni li hadu u fejn il-PSC dehrilha li mir-ragunijiet imsemmija fl-appell innifsu ma kien hemm ebda raguni valida ghaliex l-appellant kellu jingħata l-fakolta ta' trattazzjoni orali. Il-PSC kellu d-diskrezzjoni f'din il-kwistjoni, diskrezzjoni li fil-fehma tal-Qorti kienet uzata skont il-ligi u b'mod ragonevoli u proporzjonat. Ebda dritt ta' smigh xieraq ma gie mittieħes lil attur f'dawn ic-cirkostanzi fejn il-fatti bl-ebda mod ma gew michuda. In oltre l-attur innifsu anqas ressaq ebda prova ghaliex kien qed jinsisti li kellu dritt għal trattazzjoni orali.

Decide

Għal dawn ir-ragunijiet il-Qorti filwaqt li tichad l-eccezzjoni tal-Kummissjoni Dwar is-Servizz Pubbliku li l-operat tal-Kummissjoni mhux sindikabbli ai termini tal-artikolu 115 tal-Kostituzzoni, tichad it-talbiet attrici, bl-ispejjeż kontra l-attur.

Mark Chetcuti

Prim Imhallef

Anne Xuereb

Deputat Registratur